

Poul Westergaard (DR):

Baggrunden for mit spørgsmål til indenrigsministeren er nogle dagbladsoplysninger bl.a. i Jyllands-Posten for den 24. januar, der fortæller, at der nu venter mindst 6.000 militærnægtere på at blive indkaldt, og at denne indkaldelsespuddel i løbet af få år formentlig vil vokse til omkring 15.000. Fra anden side er jeg blevet oplyst om, at det aktuelle tal måske ikke er 6.000, men snarere 8.000-9.000. Det kan ministeren vel oplyse lidt nærmere om.

De to militærnægterskoler, vi har i Antvorskov og i Sjellebro ved Randers, og som alle nægtere skal passere, har en årlig kapacitet på ca. 1.800, og medmindre der nu investeres en masse midler i nye skoler og nye institutioner, kan vi altså se, at det vil tage 3-4 år at afvikle den nuværende puddel, og så vil der til den tid have udviklet sig en ny og meget større.

Det forekommer mig åbenbart urimeligt, at værnepligtige, der vælger civilt arbejde, skal udsættes for sådanne indkaldelsesforsinkelser, der belaster både deres erhvervsudvælgelse og deres familieliv, og som også ud fra et samfundsmæssigt og samfundsøkonomisk synspunkt må forekomme helt tåbelige.

Det er min bestemte opfattelse, at forsvaret, hvis det vil bære sig en lille smule fornuftigt og måske utraditionelt ad, sagtens kan få soldater nok, selv om man beslutter sig til at stoppe denne komplet meningsløse og urimeligt kostbare ordning for skatteyderne med indkaldelse af militærnægtere, og jeg håber derfor også, at jeg kan få et positivt svar på mit spørgsmål.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Om mit svar kan betragtes som positivt vil vise sig.

Det er rigtigt, at den civile værnepligt gennem nogle år har stået over for alvorlige problemer, fordi indkaldeskapaciteten, der i dag ligger på de 1.800 værnepligtige om året, og som fra efteråret 1974 vil blive bragt op på 2.000 værnepligtige årlig, er alt for lille i forhold til den årlige tilgang af værnepligtige. Denne anslås på baggrund af den hidtidige udvikling til ca. 3.400 værnepligtige om året. Hertil kommer, at der pr. 1. januar 1974 var ikke 6.000, men 7.400 værnepligtige, der afventede indkaldelse.

Det er ligeledes rigtigt, at de civile værnepligtige må vente op til et år længere på at komme til at aftjene værnepligten end forsvarets værnepligtige, og at de civile værnepligtiges højere gennemsnitsalder skaber vanskeligheder for dem selv og for samfundet, fordi de værnepligtige ofte vil have nået at pådrage sig en række forpligtelser af personlig og økonomisk art, som samfundet må hjælpe til med at klare.

Jeg skal være den sidste til at bagatellisere disse problemer og er naturligvis opmærksom på, om det er muligt at finde muligheder for en løsning af problemet, så ventetiden kan nedsættes. Det vil med andre ord sige, at vi så skal øge indkaldelserne, og vi skal dermed pådrage os større udgifter.

Jeg kan imidlertid slet ikke se, at der skulle ligge nogen løsning på hele problemkomplekset ved, som det siges i spørgsmålet, helt at stoppe indkaldelserne af værnepligtige til civilt arbejde. Det har jeg heller ingen kompetence til. Et stop for indkaldelserne til civil værnepligt må tværtimod antages at udløse en meget kraftig tilgang af værnepligtige til netop denne værnepligtsform, hvorved problemet i stedet for at blive formindsket vil blive forværret. Desuden vil et stop for indkaldelserne efter min mening betyde en uantagelig favorisering af de civile værnepligtige, der således ville slippe for værnepligtstjeneste, sammenlignet med forsvarets værnepligtige, en favorisering, der da også strider imod værnepligtslovgivningens ånd og bogstav.

Svaret på spørgsmålet kan derfor ikke blive andet end et nej. Jeg overvejer ikke at stoppe for indkaldelsen af værnepligtige til civilt arbejde.

Poul Westergaard (DR):

Jeg fik ikke nogen grund til at takke ministeren, end ikke for opfyldelsen af mit meget beskedne ønske om, at ministeren ville overveje tanken om at stoppe denne indkaldelsesvirksomhed, indlede overvejelser af, om ikke vi på dette område skulle til at bære os lidt mere fornuftigt ad, end vi har gjort hidtil.

Det, der er sagen, er nemlig, at hele vores værnepligtssystem i og med de regler, som i dag er gældende på dette område, hvor der i og for sig ikke er nogen grænser for, hvem der kan nægte og hvornår, har forkastet den